

חלקי בקהילתי

גליון 215

יהי חלקי עמם

הרה"ג ברוך צבי גרינבוים שליט"א | ראש ישיבת דרך ה' - חלקי בקהילתי

מעמד הר סיני שבכל יום

מעמד הר סיני המתואר בפרשתנו הוא יסוד אמונתנו. כך מעמידה לנו אותו התורה, וכך לימדו אותנו חז"ל וכל רבותינו. מה עניינו הגדול והיסודי של המעמד הזה? הוא לא נועד רק כדי לגלות שיש אלוקים בעולם, שהרי זה היה כבר ברור לעם ישראל. הם קיבלו את האמונה הזו במסורת מהאבות הקדושים, ראו את הניסים האדירים שעשה להם ה' במצרים, ובקריעת ים סוף כבר האמינו כולם בה' ובמשה עבדו. אז מה היה חסר עוד - כדי לבסס את אמונת היהדות?

אכן, לא את קיומו גילה לנו ה' במעמד הר סיני. זאת כבר ידענו. הגילוי הנפלא במעמד הר סיני היה שאפשר וצריך להיות בקשר עם ה'. הידיעה שיש בעולם כח עליון ששולט על הכל עדיין אינה מחייבת בשום דבר, אך התגלות אלוקית שמבקשת קשר אישי עם היהודי - היא גילוי מדהים!

אלא שכאן ניצב קושי מובנה. איך יוכל האדם הגשמי להכיר את אלוקים - שמהותו לא נתפסת בשום צורה ותמונה? איך יוכל האדם החומרי להתחבר ולהתקשר עם האין סוף האלוקי, האומנם עליו לדמיין את ההתקשרות עם ה' במחשבות דמיוניות בלתי מבוססות?

עשרת הדיברות הם התשובה לכך. ההתגלות האדירה בהר סיני באה ללמד שההיכרות האמתית שלנו עם ה' - לא זקוקה לצורה או תמונה ממשית של ה' - "קול דברים אתם שומעים ותמונה אינכם רואים וזאתי קול". ההתגלות בהר סיני באה ללמד על רצונו הברור של ה'. ומהו? שנהיה בקשר! ואיך הדרך להתקשר איתו באמת? רק כשיהודי הולך בדרכי ה' הטובות המתגלות לו באמצעות

לימוד תורה. כי התורה היא ה'סיפור האלוקי' היחיד שיש לנו - דרכו ניתן ללמוד עם מי עלינו להתקשר, ואיך ניתן לעשות את זה. משום כך, הדרך היחידה שמבססת את האמונה הנכונה במציאות ה' - תהיה רק באמצעות לימוד תורה. כל אמונה אחרת באלוקים, תישאר עמומה ו'מסורתית' ולא לגמרי מחייבת.

כשיהודי לומד תורה...
צילום: ברוך יערי

פעמים רבות, אנשים מדמינים את אלוקים בכל מיני צורות שונות ומשונות שאינם נכונות. רק הגילוי האלוקי של התורה מדייק אותנו במי להאמין ובמה להאמין. אנו מאמינים בה' הטוב ומיטיב - שגילה לנו בתורה מהו הטוב, ומצפה מאיתנו שנהיה גם אנחנו טובים כמוהו - ובכך נתחבר אליו ונתקשר אתו. עשרת הדיברות שניתנו בהר סיני הם תמצית העקרונות של התורה, והם הדוגמית של הערכים הטובים של דרך ה', שהחיבור אליהם היא הדרך הנכונה היחידה להתחבר עם הקב"ה. זהו אולי פירוש הפסוק המתאר את מה שהיה בהר סיני: "וכל העם רואים את הקולות -" כיצד הם רואים? על ידי הקולות!

**מעמד הר סיני
לא היה אירוע חד
פעמי שנפסק.
כל יהודי יכול עדיין
לשמוע את קולותיו**

כי כשיהודי לומד תורה, הוא לא רק אוסף לעצמו דברי חכמה, אלא לומד לחשוב נכון, לומד מה נכון, ובעיקר לומד לחיות נכון.

נשאל יהודי איך הוא מתמצת את אמונתו במשפט קצר. אם יאמר 'אני מאמין במציאות ה' שברא את העולם' - זו תהיה אמונה חסרה. כאמור, העובדה שקיימת מציאות אלוקית עליונה אינה מחייבת בהכרח שום דבר ברור, שכן אין לדעת מה בדיוק רוצה המציאות העליונה מהאדם, ובעיקר אין לדעת מה עניינה של אותה מציאות. תשובתו של היהודי המאמין בשלימות, תהיה: 'אני מאמין בה' אלוקי ישראל, שהתגלה בהר סיני, ולימד על רצונו להיות בקשר אתנו, ואת האפשרות היחידה לעשות זאת 'להכיר אותו' ולהתקשר איתו - באמצעות קיום ולימוד התורה.

נמצאנו למדים, שמעמד הר סיני לא היה אירוע חד פעמי שנפסק לגמרי. כל יהודי יכול לשמוע עדיין את קולותיו שלא פסקו, בכל פעם שהוא יושב ולומד את התורה, ומתחבר אליה עם הראש והלב. החיבור הרציני הזה ללימוד תורה - הוא ההתגלות האלוקית והקשר היום יומי הכי חזק שיכול להיות לנו עם אלוקי ישראל - נותן התורה. אשרינו מה טוב חלקנו!

**סלטים
לשבת**

מדור הלכה

עמוד 2

**חבר מהמשרד
שואל**

חלקי בעבודתי

עמוד 3

**אקורד
הסיום**

נפשי בשאלתי

עמוד 4

**ימי
טוהר**

בתוך קהל ועדה

עמוד 5

**זיעת
אפר**

הזכות ליהדות

עמוד 6

**מה
נשמע**

שעת סיפור

עמוד 8

חלקי
ישיבת תורת משה

chelki.
co.il

והכינו את אשר יביאו

והפעם, דיני הכנת מאכלי שבת, המצויים בכל בית (כמעט):

סלט ביצים.

מורכב מביצים קשות מרוסקות, עם בצל קצוץ ושמן או מיונז. הנידונים בהכנת סלט ביצים נוגעים למלאכת בורר, לש וטוחן:

מלאכת בורר נוגעת לקילוף הביצים, הנחשבת ברירה והפרדה בין הקליפה לביצה. הגם שעצם הקילוף נחשב לברירה באופן המותר, חייבים לעשות זאת בסמוך לסעודה (תוך חצי שעה לתחילתה) משום שגם 'בורר' באופן המותר צריך להיעשות בסמוך לאכילה. הוראה זו נוגעת גם לקילוף הבצל.

כמו כן יש לשים לב שאם חתיכה קטנה של קליפת ביצה, מתערבבת בתוך הסלט, אסור לשלוח אותה משום מלאכת בורר, ולדעת המשנה ברורה מותר להוציא את הקליפה - אם מוציאים יחד איתה גם חלק מהסלט.

גם **מלאכת 'לש'** נוגעת להכנת סלט ביצים, משום שביצים מרוסקות עומדות בצורה של פירורים יבשים, וכאשר מערבבים אותם עם שמן או מיונז, הפירורים מתגבשים ביחד לכעין עיסה. ההוראה למעשה, היא לשפוך לקערה קודם את השמן ומעליו את הביצים המפוררות, ואת הערבוב שלהם לעשות באופן שונה מהרגיל, דהיינו, במקום לערבב את הביצים והשמן בתנועות סיבוביות, יש להכניס את הכף לתוך התערובת ולהעביר אותה פעם אחת מלמעלה למטה, ופעם אחת מצד לצד (עדיף להוציא את הכף בין כל ערבוב), וכך כמה פעמים עד שהסלט מתגבש.

על אף שממבט ראשון נראה ש**מלאכת טוחן** (שבמקורה מתארת טחינת חיטים לקמח) לא כל כך נוגעת במטבח הביתי, צריכים לדעת שמלאכה זו מצויה בהכנת מאכלים שונים במטבח, משום שבהלכה מבואר

שכל חיתוך של ירק לחתיכות קטנות נחשב למלאכת טוחן, ולכן את הבצל צריכים לחתוך בחתיכות גדולות יותר מהרגיל, ונרחיב יותר בפרטי הלכה זו בשאלה הבאה הנוגעת לסלט ירקות.

בריסוק של הביצים הקשות אין שאלה של

מלאכת 'טוחן', משום שבהלכה מבואר שאין איסור בטחינת מאכלים שאינם מגידולי קרקע, אולם יש לשים לב שלא להשתמש בפומפיה משום 'עובדין דחול' (מעשה שנתפס כמעשה של יום חול).

ישנם המהדרים להכין את סלט הביצים לפני שבת, בכדי להימנע מהחששות שהוזכרו בתוך הדברים. אולם גם הם צריכים לדעת היטב את המותר והאסור בנוגע להכנת מאכלים, למקרה שלא הספיקו להכין לפני שבת, ובשביל המודעות להלכות אלו בנוגע לסלטים אחרים.

סלט ירקות

(עגבניה, מלפפון, גזר ופלפל). המלאכות שצריכים לשים לב אליהן בהכנת סלט ירקות הם מלאכת בורר ומלאכת טוחן:

מלאכת בורר בהכנת הסלט נוגעת לקילוף הגזר, אותו יש לקלף בעזרת סכין, ולא בעזרת מקלף, משום שהפרדת הקליפה מהגזר, נחשבת לברירת אוכל מפסולת, ואסור לברור בשבת אוכל מפסולת בעזרת כלי שמיועד לברירה (בדומה לסינון הירקות מהמרק בעזרת כף מחוררת, דבר שאסור בשבת משום בורר). כמו כן, מכיוון שיש כאן פעולה של ברירה, צריכים להקפיד לקלף את הגזר בסמוך לסעודה, וכפי שהבאנו למעלה בנוגע להכנת סלט ביצים.

כפי שהבאנו למעלה, **מלאכת 'טוחן'** נוגעת לחיתוך הירקות לריבועים קטנים, ולכן צריכים להזהר מלחתוך את העגבנייה והמלפפון לריבועים קטנים, וקשה לתת גבול ברור לגודל המותר, ולכן טוב לחתוך אותם לחתיכות קצת יותר גדולות מהרגיל, ולעשות זאת בסמוך לסעודה. חיתוך מלפפון לחתיכות קטנות (כדוגמת ריבועי המלפפונים שנמצאים בסלט תירס) אסור גם בסמוך לסעודה.

כאשר מדובר בפרוסות של ירקות אין חשש של טוחן, ואפשר לחתוך אותם גם שלא בסמוך לסעודה.

צריכים לשים לב גם לאופן שחותכים את הגזר, משום שבחיתוך ירק לרצועות דקות יש שחששו למלאכת 'טוחן', ולכן עדיף לחתוך אותו בצורת קוביות או לרצועות עבות יותר מהרגיל, או להכין את רצועות הגזר לפני שבת.

הרב עונה לשאלות בהלכה בטלפון: 058-3279418 | או במייל: E0583279418@gmail.com

בוגר ישיבה, יש לך כבר קהילה משלך??

'חלקי בקהילתי' 02-6260115

חבר מהמשרד שואל...

שלום

קראתי את דברי הרב בגליון לפרשת בשלח, הבנתי את השליחות להיות "שר הדתות" במקום העבודה שלי... גם אני חשבתי על זה פעם, אלא שאני חושש מאוד מהשליחות הזו, אני חושש שישאלו אותי שאלות שיגרמו לי עצמי להתבלבל. למה לי להסתבך עם שאלות על הדת?

יש דברים רבים שנולדו אליהם, ואנחנו שוכחים להעמיק בהם, להסתקרן ולדעת עליהם עוד

תשובה:

שלום וברכה.

להסתבך זה באמת לא כדאי, החשש שלך מובן וגם ראוי. אבל הייתי מציע לך לחשוב על כך שוב. אולי השאלות שישאלו אותך, יעשו לך סדר בראש ולא דווקא בלבול.

שאלתי פעם קבוצת אנשים אם הם יודעים מה מקור המים בברזים שבביתם, ואיך המים מגיעים ממקורות המים אל הבית שלהם. לא היה איש שידע לתת מענה מושלם לשאלה. ניסיתי לחשוב איך יתכן שמשוהו שאנחנו משתמשים בו כל הזמן לא נחקר על ידינו, לא רק שלא יודעים מהיכן מקור המים אלא גם לא חשבו על השאלה הזו אף פעם. התשובה לכך ברורה, נולדנו למציאות הזו, עוד טרם שיצר הסקרנות התחיל לפעול, התוודענו למציאות הפלאית הזו שמייצגים מהברז. אם אדם משבט פרימיטיבי ממעמקי הג'ונגל יפגוש במציאות הזו לראשונה, כשהוא מבוגר, אחר שנים רבות ששאבת המים מן הבאר הייתה מן המלאכות הבסיסיות בחיי היום יום שלו, הוא לבטח יברר היטב איך המים מגיעים לברז. מה ההבדל בין אותו אדם לכולנו. הוא התוודע למציאות הזו כשיצר הסקרנות כבר פועל. כך יש דברים רבים שנולדו אליהם, ואנחנו שוכחים להעמיק בהם, להסתקרן ולדעת עליהם עוד. לצערי חלק מן הדברים האלו הם גם המצוות והאמונה שלנו. נולדנו אליהן, התוודענו לכל זה בגיל צעיר ב"ה. כשיצר הסקרנות שלנו עדיין לא פעל, וכך שכחנו להתעניין בהרבה מהדברים שאופפים אותנו בכל עת.

זו הזדמנות נפלאה, לפגוש מישהו שלא התוודע לכל זה בגיל צעיר, הוא מלא סקרנות, הוא ישאל את השאלות הכי פשוטות, שאלות ששכחנו לשאול אותם. הצורך לענות לו, ואמנם דע לך יקירי, יתכן ללמוד עוד ועוד סוגיות בעבודת ה', ואמנם דע לך יקירי, יתכן שבתחילה שאלות כאלה ואחרות יערערו מעט אותך ואת ביטחונך ואולי אף יטלטלו אותך. אך אל לך להיבהל, לכל מחיר יש תמורה, אם תכוון את דרכך ללימוד אמיתי של הדברים, ובידור דרך האמת בצורה יסודית ונכונה אתה תתפתח תצמח ותצא נשכר בסופו של דבר, וליבך יתרחב מידעיה והבנה, ועבודת ה' שלך תעלה קומה. זה יהיה גם עוד תוסף מדרבן לקביעת עתים לתורה.

אם אתה משתתף בלימוד של "חלקי בקהילתי" אולי תביא את השאלות הללו לקבוצת הלימוד בה אתה משתתף ותלמדו כולם ביחד את השאלות שישאלו אותך, ויגדיל תורה ויאדיר!!! תזכה להבין ולהשכיל בדברי תורה

שלמה SHLOMO.LIFSHTS@gmail.com

איש ולב אחד

השבת נקרא בתורה את הפסוק: **"וַיִּתֵּן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר"**, כאשר נעניין בפירוש רש"י, נמצא את ארבע המילים שהפכו למוטו: **"כאיש אחד בלב אחד"**. בימים טרופים אלו, בהם כרזות **"ביחד ננצח"** תלויות על כל גשר ותחת כל רמזור, יהיו רבים שיהנהנו בראשם. יתחברו אותה תחושה מופלאה של **"ביחד"**. ואכן, עם ישראל נהיה לעם, למרגלות הר סיני, כאשר כולם היו בלב אחד. גם החלוקה לשבטים, ומאוחר יותר לקהילות, לא שינתה מעולם את הגדרתו של עם ישראל כמי שיש לו **"לב אחד"** לאבינו שבשמים.

אך אם נבוא לתרגם את ההרגשה הכללית של **"ביחד"**, אל חיי היומיום שלנו, נמצא אותה מעט מורכבת. קשה להביא לידי ביטוי חיבור אל העם כולו, שכן בסופו של יום, המעגלים החברתיים שלנו מצומצמים יותר. אדם פוגש את בני ביתו, משפחתו, שכניו ולעיתים רחוקות יותר, גם את ידידיו וחבריו הקרובים.

כיצד נוכל לצאת מתוך רשות היחיד שלנו, ולהתקשר בקשר של אמת, עם השותפים איתנו לאותו **"לב אחד"**. החיבור היחיד האפשרי הוא החיבור הקהילתי: **"אֲנִי נִדְבָּר וְרָאִי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ"** החיבור של יראי ה' המתחברים יחד ללימוד משותף, לתפילה ולשיחה משותפת על השאיפות והאתגרים. לדיבוק חברים, באהבה אחווה שלום ורעות, אווירה טובה וחברה נעימה.

"שלא יישאר אף בוגר ישיבה ללא קהילה" - זו תמצית לב פעילות הארגון

חלקי בקהילתי, או 'חלקי' כמו שנהוג לכנות אותו בקיצור של חיבה, הוא תנועה רוחנית ששמה את התפתחותם התורנית של החרדים העובדים למטרה עיקרית, והיא עושה זאת באמצעות בניית קהילות חברים סביב לימוד תורה, ומגוון פעילויות קהילתיות שנותנות תחושת שייכות ותורמות תרומה רוחנית לכל המשפחה. העלון שאתם קוראים עכשיו, אינו אלא שופר נאמן של התנועה, והוא מבקש להעביר את מסריה בקול צלול וברור, ראש וראשון שבהם, המשפט עלי חוזר שוב ושוב מייסד הארגון הרב ברוך צבי גרינבוים שליט"א: **"שלא יישאר אף בוגר ישיבה ללא קהילה"**. זו תמצית לב פעילות הארגון, ואנו פונים לקוראנו המרגישים חיבור לרעיון 'חלקי' להצטרף אלינו וליזום קהילה משלהם באזור מגוריהם. מבטיחים לתת את מלוא התמיכה שבכוחנו לתת, וללוות אתכם ואת הקהילה שלכם בכל תהליך הבנייה וההקמה, ו... גם אחר כך.

רגע לפני סיום, נקדם בברכה כותב נוסף המצטרף לצוות הכותבים המוכשרים של הגליון: הרב אבי אברהם, יועץ ומטפל רגשי ומנהל מרכז קומ"ה לקידום והעצמה, שידי רב לו גם בשדה החינוך והייעוץ, וגם בכתיבתו העשירה המאירה זוויות חדשות ומרתקות בפרשת השבוע, תוך שימוש בסיפורים נהדרים, שהם הם גופי תורה.

כרגיל, קחו לכם זמן פנוי, קראו בנחת את מאמרי השבוע והיו נא אורחניו לשעה קלה של קורת רוח.

קריאה מהנה
המערכת

אקורד הסיום

פרשת השבוע עוסקת באירוע המכונן ביותר שאירע לעמנו לאורך ההיסטוריה: מעמד הר סיני. ההיערכות למעמד זה נמשכה תקופה ארוכה, ובימים שקדמו ליום מתן תורה הצטוו בני ישראל להתכונן ולהתקדש. גם על ההר עליו קיבלו העם את התורה הוטלו סייגים מיוחדים בתקופה זו, נאסר על מקבלי-התורה להתקרב אל ההר עד לסיום המעמד, כאשר על זמן הסיום ושעת הסתלקות השכינה בישר אות מיוחד: לא תֵּנֶעַ בּוֹ יָד פִּי סִקּוֹל יִסְקָל או יֵרֶה יֵרֶה אֶם בְּהִמָּה אֶם אִישׁ לא יִחְיֶה בְּמִשְׁחָה הַיָּבֵל הַזֶּה יַעֲלֶה בָּהֶר: (שמות, יט, ג). במשך היובל. תקיעת-שופר ארוכה הודיעה כי מעמד הר סיני הסתיים וההר חוזר להיות ככל ההרים. שופר זה לא היה סתם שופר רגיל. כך אומר לנו רש"י בשם המדרש: 'ושופר של אילו של יצחק היה'. לא היה זה שופר סתמי. להודעת הסיום נזקקו לשופר מיוחד, לשופר שנוצר מקרן האיל שהקריב אברהם בניסיון עקידת יצחק.

עברתם עכשיו אירוע מכונן, אל תקטלגו אותו כעוד חוויה

סתם. תחשבו, טכסו עצה איך וכיצד תצליחו לשמור על מה שקיבלתם גם אחרי!

*

בימים אלו כולנו עוברים ניסיון קשה. ניסיון של מלחמה עקובה מדם, קשה מנשוא. מתוך הקושי אנו רואים גם את האור המופלא של עם ישראל שעולה ומאיר על רוב מוחלט של העם. יש ביקוש גדול להכיר ולטעום מטוב התורה. באחריותנו לוודא כי 'במשך היובל' - המה יעלו בהר'. עלינו לטכס עצה ולמצוא את הדרך לשמר את רוח הטהרה בעם גם הרבה אחרי שקולות המלחמה ישקטו. בידנו הדבר.

דבר זה טעון ביאור. מדוע? מדוע לא יכול היה העם להתעדכן על סילוק השכינה באמצעות שופר רגיל? מדוע היה צורך לתקוע דוקא בשופר קדום ומיוחד? מדוע הר-סיני היה מעמד נשגב. חד פעמי. העם כולו הגיע לדרגות נשגבות, לא-נתפסות. כעת המעמד הסתיים. כולם חוזרים הביתה. כל אחד חוזר לחייו, לאוהל, למשפחה, לילדים, לקשיים ולנסיגות. לכן לתרועת הסיום נבחרה דווקא הקרן שמסמלת יותר מכל את הדרך הנכונה לחזור לשיגרה. כך קראה התקיעה לכל בני ישראל: סיימתם עכשיו מעמד גדול ועצום. עברתם עכשיו אירוע מכונן. אל תקטלגו אותו כעוד חוויה שעברתם! זכרו את אביכם אברהם שלא עצר לרגע. גם אחרי שהניסיון הגדול הסתיים הוא לא חזר הביתה סתם, הוא מצא דרך להשאיר אצלו את הדרגות הגדולות שהוא השיג גם בפעולות שהוא עשה קודם לכן, כמו הקרבת קרבנות. אל תחזרו לחיים השגרתיים שלכם ככה

חלקי במעשייתי

סיפור לשבת

היה חוזר לביתו מדי ערב שבת כשחיוך על פניו... שוב זכיתי לעמוד בניסיון למען השבת

השבת, השני נהג בדרך הפוכה, הוא היה מגיע לביתו כשפניו מכורכמות, נאנח ואומר בצער 'אוי, מה יהיה? אין עבודה... נו, אין ברירה, חייבים לשמור שבת' והמסר - חדר היטב.

ילדיו של הראשון הפנימו שהשבת היא זכות ומי שמצליח לשמור עליה הוא אדם מאושר, וילדיו של השני הפנימו גם הם את המסר של אביהם, שהשבת היא ממשל ותקלה בדרך לחיים נורמליים.

היה משלם להם את השכר השבועי ומפטר אותם לאלתר. ביום ראשון הם שוב נאלצו לחפש עבודה. שני החברים עמדו בניסיון במסירות נפש מדי שבוע. אך בעוד ילדיו של אחד מהם הלכו בדרכו ושמירת השבת עמדה בראש מעייניהם ללא פשרות, ילדיו של השני למרבה הצער, לא הלכו בדרכו ופרקו מעליהם עול תורה ומצוות, כאשר לנגד עיני האב הם עשו את שבתם חול, אותה שבת שאביהם מסר עליה את נפשו.

לימים, כאשר נשאל הגר"מ פיינשטיין זצ"ל מהי הסיבה שאחד מהם הצליח בחינוכו והדוגמא האישית שלו חדרה לליבותיהם של ילדיו, בעוד השני נכשל, הוא הסביר את הנקודה העקרונית שהבדילה בין השניים: הראשון היה חוזר לביתו מדי ערב שבת כשחיוך על פניו, מכנס את משפחתו ואומר בשמחה 'שוב זכיתי לעמוד בניסיון למען

שני הצעירים שירדו מהאנייה אל ההמולה של הנמל הניו-יורקי, לא חלמו בפני איזה ניסיון הם עומדים. רק לפני מספר שבועות הם נפרדו ממשפחותיהם בפולין ויצאו לעבר הארץ הנכספת, אמריקה, או כפי שכונתה בפי יהודי אירופה בתחילת המאה שעברה 'די גאלדענע מדינה' - ארץ הזהב. שם, באמריקה, ידעו כולם, האנטישמיות אינה שולטת ויהודי יכול להתפרנס בכבוד. אלא שהם לא לקחו בחשבון שבאמריקה 'טיים איז מנ"י וכדי להביא משכורת הביתה יש לעבוד שבעה ימים בשבוע.

המושג 'שבת' לא היה מוכר באמריקה של אותם ימים. מדי יום שישי חזר על עצמו המחזה כאשר שני החברים היהודים היו ניגשים אל הבוס הגוי ואומרים לו שמחר, בשבת, הם אינם יכולים להופיע לעבודה. הבוס לא היסס. כח עבודה לא חסר לו. הוא

קורס 'מנהיגות קהילתית' לתושבי הדרום

אותו מלכתחילה ליוזמות קהילתיות. כאשר אדם מכיר את עצמו ואת כוחותיו, הוא יכול להעצים את יכולות הניהול שלו. השלב השני הוא הכירות עם מוסד 'קהילה'. להבין איך מתגבשת קהילה, מה הם רכיבי עוצמתה, וכיצד ניתן לנהל אותה נכון. לצד אלו, מלמד הקורס את היזמים שלל מיומנויות ומקנה להם הרגלים נכונים. כיצד ליצור אינטראקציות חברתיות, הנעת אנשים לפרואקטיביות, גיוס משאבים, ראיית מערכת, ועוד ועוד.

הרישום לקורס מתקיים בימים אלו, ואנו, קוראים לך יום נמרץ מקהילה באזור הדרום, להצטרף להצלחה, ולרכוש לעצמך ארגון כלים משוכלל, שישירות אותך גם ברמה האישית וגם ברמה הקהילתית - ציבורית.

העמלים לפרנסתם, ומעניק ליוזמי הקהילה מעטפת נרחבת של סיוע ונסיון, תוך שימוש בארגון כלים ייעודיים להקמת הקהילה וניהולה לאורך ימים ושנים.

מטבע הדברים, בימים טרופים אלו מופנות כל העיניים דרומה, מתוך דאגה וחרדה לגורל אחינו תושבי האזור בנתונים בצרה כבר שנים רבות, ועמידתם הנחושה מול אתגרי המלחמה מעוררת השראה.

לשם כך הוקם קורס המנהיגות המעניק כלים מקצועיים ופרקטים, לכל מי שמתעתד לעסוק בניהול קהילה. ראשית, מסביר הרב מתי גינסברגר, מרכז הקורס, כל משתתף בקורס לומד להכיר טוב יותר את עצמו, את תכונות האופי ומבנה האישיות שלו, שהובילו

לאחר ההצלחה הגדולה של קורס 'מנהיגות קהילתית' מחזור א', שנערך מטעם הג'וינט בשיטות 'חלקי בקהילת', בשנה שעברה, ובו הוכשרו כ-30 יוזמי קהילות 'חלקי', יוצא כעת לדרך, הקורס החדש המיועד ליוזמי קהילות תושבי אזור הדרום והסביבה.

ארגון הג'וינט שם לו למטרה לסייע לבני הציבור החרדי, המבקשים לעסוק לפרנסת ביתם, להתפרנס בכבוד במקצועות מכניסים ההולמים את מעמדם וכישוריהם. כחלק מההשקעה הנרחבת בתחום התעסוקה נדרשת הקמת קהילות המעניקות לחבריהן חוסן וסיוע גשמי, בהתמודדות עם היציאה לשוק העבודה, לצד שימור הרוח הקהילתית התורנית. כאן נכנס לתמונה ארגון 'חלקי בקהילת' המגבש קהילות של בוגרי ישיבות

ימי טוהר

לכבוד ימי השובבים", של שנת תשפ"ד המועברת, עליהן נאמרו בספרים הקדושים, כי בשנים אלו עיקר התיקון של ימים קדושים אלו, יזמה מחלקת התוכן של הארגון, והפיקה סדרת שיעורים מצולמים בהלכות טהרת הבית. את השיעורים מוסר הרב"ג ר' אהרון דואר שליט"א, מו"צ בבית ההוראה של הגאון רבי עמרם פריד שליט"א, המתמצת את עיקרי ההלכות בשפה ברורה ונעימה.

בכל מוצ"ש עולה סרטון חדש, קצר - מעניין - ומעשי, לערוץ היוטיוב של 'חלקי בקהילת', סרטון שנשלח גם בקבוצת הוואטסאפ השקטה של מחלקת התוכן, בה נשלחים גם עדכונים ופעילויות, בכל עת. קוראי העלון מוזמנים להצטרף ולעקוב אחר פעילות מחלקת התוכן, המעשירה את חברי 'חלקי' בתוכן מגוון ומחכים, בשליחת הודעה למספר 054-8479370

מהנעשה בקהילות חלקי בשבוע החולף

עוד בפ"ת: קהילת 'המשוררים' אף היא עושה לה מנהג קבוע מידי יום רביעי, ומתקבצת ללימוד משותף תחת הכותרת: 'אגדה ופרשה'.

פתח תקווה: בפתח תקווה (מרכז העיר) האזינו חברי הקהילה לשיעור מהרב בנימין מילצקי, המפורסם לתהילה בשיעוריו המשודרים.

רחובות: בקהילת רחובות, התקיים לבילי שישו שעבר, מפגש מרתק עם הרב יענקי קרויזר, שעסק בנושא: מביאים את הדוגיות למרכז.

גבעת מרדכי: גם בקהילת גבעת מרדכי לא חותרים על השיעור השבועי, שנועד מידי שבוע לביתו של אחד החברים, כך נשמרת הרעננות ותחושת החידוש.

קוממיות: בקהילת 'חלקי' החסידית שבחושב קוממיות, עלו ביום ההילולא לקברו של מילצקי, בבא סאלי זת"ע, וקימו שם את השיעור הקבוע בבחינת 'הושיבו ישיבה על קברו'.

בית שמש: ברמב"ש ד השתתפו עשרות מחברי הקהילה בשיעור מיוחד של הרב בנימין יעקובסון שריתק את הקהל.

בזיעת אפך תאכל ?

”
מרגש מאד לראות נשים
שמוכנות לקחת על עצמן
עוד ועוד מטלות, ובלבד
שהבעל שלהן יצליח
ללמוד יותר תורה
”

פרנסת הבית מוטל על כתפי הגבר, אך אם בכדי להתעלות ולקבל מעלות רוחניות משמעותיות, האשה רוצה להיכנס איתו בשותפות עול הפרנסה - על מנת להרבות לימוד תורה, הרי זה קודש קודשים זו בוודאות אינה קללה, כי אם בחירה מתוך שמחה של שני בני הזוג מקווה שנתתי כיוון שנזכה להיות מלומדי התורה באהבה

בברכה
זאב קצנלבוגן

מעוניינת לשלוח שאלה לרב, כתבי
למייל hazchutleyahadut@gmail.com

לרישום קבלת כל תכני הזכות ליהדות הרשמי כאן:
<https://lp.smoove.io/ozk7?cs=chelki>

ועוצמתית. יחד עם זאת באותו המקור שנאמר כי 'ללמוד תורה כנגד כולם', למדנו גם שמצווה זו היא מהמצוות שאין להן שיעור. ומה משמעות המשפט 'אין להם שיעור'? שמצווה זו אין לה גבול לא כלפי מטה ולא כלפי מעלה. גם שניה של לימוד תורה זו מצוה, וגם 24 שעות ביממה של לימוד זו מצוה. אז מה עדיף, שניה או יממה? אין ספק שכל המרבה הרי זה משובח. אבל זה אומר שזו מעלה ולא ניתן לדרוש זאת מכל אחד.

אנחנו ב"ה מחונכים בחברה שמעמידה את ערך הלימוד במקום מאד גבוה, אך מכיוון שזו מעלה שלא יכולה להיגדר מכל אחד, ובכל מקרה צריך לעשות זאת באופן מדורג ומוסכם, אין ספק שכאשר זוג מקים בית מתוך הבנה שהבעל לומד בהתמדה גדולה ומשום כך האשה מתגייסת גם לדברים שהם פחות טבעיים לה, הבנה זו חייבת לבא מתוך רצון הדדי ושיתוף פעולה מלא.

זה מרגש מאד לראות נשים שמוכנות לקחת על עצמן עוד ועוד מטלות, אפילו בדברים שפחות טבעיים להן, ובלבד שהבעל שלהן יצליח ללמוד יותר תורה. אך יחד עם זאת לכאורה אין כל היתר לגבר לעשות זאת, ולהטיל מטלות על אשתו ללא הבנתה והסכמתה. כך שברור לחלוטין שתפקיד

כל מי שלומד חומש בראשית יכול לראות שאחרי שאדם וחווה חטאו בעץ הדעת הם נענשו: האשה - 'הרבה עצבונך והרבה בעצב תלדי בנים' והאדם - 'בזיעת אפך תאכל לחם'. ובאמת שנים על גבי שנים כך התנהל העולם הבעל עבד לפרנסת הבית, והאשה ילדה וגידלה את ילדיה.

בעשרים שנים האחרונות נהייתה תופעה שבה כמעט כל בוגרת סמינר מתחייבת לקחת על עצמה גם את העונש של בעלה, את עונש הפרנסה, חוץ מהעונש שלה. על פי ההיגיון זה ממש לא נכון, האדם קיבל את העונש למטרה מסוימת, שהוא יזכור תמיד את החטא שהוא חטא וישמר מללכת אחר תאוותיו, אם כן למה אנחנו הנשים לוקחות לו את העונש?

אני מאוד מעריכה לומדי תורה ויודעת שעליהם עומד העולם, אבל השאלה הזאת ממש מציקה לי, למה שאנחנו לא נטפח את הבית שלנו ונגדל ילדים בשלווה והבעלים שלנו ידאגו לפרנסה? שלום וברכה

זו שאלה מציגת ממש, אך דומה שהיא בעיקר חברתית ולא תורנית לימוד התורה הוא ערך מאד מאד נעלה, חכמים מלמדים אותנו שתלמוד תורה כנגד כולם, ובשונה ממצוות אחרות שיכולות להתפתס כנקודתיות ומקומיות, ההשלכה של לימוד תורה על כל חלקי החיים היא ברורה

מחלקת התכניות של חלקי בקהילתי

בתבונה יתכונן

קהילת חלקי רמת בית שמש א' לומדת על 'בית חכם בשבת'

קורס בהלכות כשרות בזמננו :

הקורס מועבר על ידי משגיח כשרות העוסק בתחום שנים רבות. הקורס סוקר את הנעשה בעולם הכשרות, ומעשיר את ידיעות המשתתפים ברמה יסודית:
• הליך יצור המזון בשנים האחרונות
• פירות וירקות, עולם הממתקים, מה יכול להיות !!

• מה מותר לאכול בחו"ל בלי הכשר ?
• מדיניות ונהלי הכשרי הרבנות ברחבי הארץ
• אלוהול, מה צריך הכשר?
גנטיקה ומזון מתורבת ועוד

זוהי רק טעימה קלה ממאגר רחב של 'קורסים בהלכה'. ישנם כמובן קורסים נוספים כמו: שאלות מצויות בחושן משפט, הלכות ריבית, הלכות בשר וחלב, ונושאים רבים נוספים.

בשבועות הבאים נמשיך בסקירת קטגוריות נוספות במאגר הקורסים של 'חלקי בקהילתי'.

מעוניינים לקיים קורס בקהילה שלכם?

יש לכם רעיונות לקורסים?

צרו קשר עם מחלקת התוכן: 054-8479370

קורס 'הטכנולוגיה בהלכה' - מועבר ע"י רבני 'המכון הטכנולוגי להלכה'

הקורס מלווה במצגות ובהמחשות לכל אורך הקורס, ומועבר בידי רבני המכון בצורה בהירה וקולחת

בקורס נעסוק בשאלות מצויות:

- מעלית שבת
- חששות ואיסורים במקררים ישנים וחדשים
- מד מים ומשאבות מים בבניינים חדשים?
- מצלמות אבטחה בשבת ?
- חופשה במלון: דלת אוטומטית, חיישני תאורה, חיישני בריז מים?

בית חכם בשבת, רכב אוטונומי, בינה מלאכותית... ועוד

בשבועות הקודמים התחלנו לסקור במדור זה את מאגר הקורסים מבית 'חלקי בקהילתי'. הקורסים מועברים במפגשים של אחת לשבוע, והתועלת בהם גדולה מאוד. קורס משותף - מגבש! קורס רציף מדרבן השתתפות! קורס טוב הופך אט אט את 'משתתפי הקורס' לקהילה חיה ותוססת!

מטרתו של המאגר הינו ליידע ולהציע לקהילות 'חלקי' סדרות שיעורים המועברים על ידי רבנים ומרצים שונים. במאגר קיימים קורסים רבים בשלל נושאים העוסקים במגוון קטגוריות. הקורסים נבררו בקפידה ומותאמים לרוח 'חלקי', חלקם אף הועברו ונלמדו למעשה בקהילות 'חלקי'. במאגר קיים פירוט מלא של פרטי הקורסים, סילבוס מפורט של תכניהם, מספר מפגשים, המלצות יזמים ומידע נוסף. קהילה המעוניינת לקבל פרטים על הקורסים, מוזמנת ליצור קשר עם מחלקת התוכן.

בכל שבוע נסקור קטגוריית קורסים אחת, השבוע נעסוק בקורסי הלכה, העוסקים במגוון נושאים תוך שימת דגש על הלכה למעשה

להתלמד בתלמוד

שהיה באמת איש טוב, וכנראה היחיד מכל הצוות שבכלל הקשיב. 'היום זה השתנה קצת, הסגנון...' הוא התגמגם בתשובה, וגם הישיבישער הדגול מועד חמישי הבין שזה הזמן לשחרר.

אז מה עושים עם החברותא שלי? איך מטעימים מטעמה של סוגיא למי שלא מרגיש? ולמה צעירים רבים מרגישים אבודים, כי לב חיי הישיבה זר להם, והדופק הנצחי של חיי התלמוד לא פועם בעורקי הווייתם.

הטור הזה מוגבל במקום, אז אחרי שאמליץ על חיבוריו של מייסד ארגוננו, הרב ברוך צבי גרינבוים שליט"א שנקראים: 'תא שמע' ו'לדעת לתלמוד', אצביע על נקודה אחת:

התלמוד, כשמו כן הוא - עוסק בהתלמדות. אין בו הלכות פסוקות, ורצף שמתפתח ונבנה אריח על גבי לבנה. הוא הפרוטוקול של זקני בבל. כשאנחנו פותחים את שער הגמרא, נפתח בפנינו שער בית המדרש בפומבדיתא או נהרדעא. אנחנו עוברים בין שורות הלומדים, ומקשיבים לדיון שמתנהל בבית המדרש. איתמר... מנא לן? בעי מיניה רב אבא בר ממל מרבי אמרי... כל מילה מתנגנת בקצב משלה, לאט לאט, לגלגל על הלשון. ועכשיו לנסות לצלול עם הראש שלי, עם סגנון החשיבה שלי, אל דברי הגמרא. לא לדקלם, להבין. נכון, לפעמים זה מרגיש

המסלול הקבוע של שגרת יומי, עובר ברחוב שמואל הנביא, סמוך ונראה להיכלותיה הנשגבים של מיר המעטירה. ב-9:00 או ב-19:00, אפשר לראות את שיירות האוטובוסים, ומחזה מרנין של מאות ואלפי בני תורה העמלים בתורה מבוקר עד ערב, והיא משוש חייהם.

אז למה אני לא מרגיש כלום? שואל אותי החברותא הצעיר שלי - 'למה כולכם תמיד מדברים על העונג הגדול, וכלום מזה לא נדבק בי? אני מאמין לך שהם מוותרים על פינוקי העולם הזה, כי הם מרגישים חיבור מתוק ונעים ונפלא בלימוד התורה, אבל איך זה שאצלי זה מרגיש שעמום רצח? כאוב ועצוב, הוא זורק אותי עשרות שנים לאחור, לימי הישיבה לצעירים מצוינים, בה הצעירים היו אכן מצוינים, ואולי גם המבוגרים, רק שהקשר האנושי בין כלל המצוינים, לא עבד כל כך. 'רק שאלה אחת אני רוצה לשאול את הרב' העוזי פנים - שנים לאחר מכן, בחור בוועד חמישי, עם ביטחון עצמי בשמים, שפוגש את הר"מ שלו מהישיבה קטנה בתחנת אוטובוס. (נזכר ומתבייש בתחושת החשיבות שהתגנבה אצלי: אוה, כמה התקדמתי מאז, ואיך כבודו עוד תקוע עם הצעירים המצוינים) 'לתלמוד זה ממש כיף, אז למה השנאתם עלינו את הלימוד?' ותסכול עמוק בן שנים, התפרץ מול הר"מ

כשמציעים לבחור צעיר אתגר מחשבתי, הוא יסתער עליו בחדווה. למה?

תלוש ורחוק מחיינו בעידן המודרני, אבל תמיד אפשר לנסות למצוא את הקשר. לעסוק כדרכה של הגמרא במקרי קיצון נדירים, כדי שנבין את העקרונות ונוכל אחר כך לגזור מהם את אינסוף מקרי הביניים המצויים כל העת.

כשמציעים בפני בחור צעיר אתגר מחשבתי, הוא תמיד יסתער עליו בחדווה. למה? כי זה מה שהם עושים בגיל הזה. פותחים דברים מחדש, וחושבים עליהם מזווית חדשה. פשוט צריך לעורר אותו לדיון, למחשבה מאתגרת. לבקש לשמוע את מחשבתו והבנתו. לא את סיכום הדעות, והבדלי השיטות. את ההיגיון הייחודי שלו. עד שיגלה הבחור, שהוא בעצם למדן. לתפארת.

כולנו עמדנו למרגלות ההר, לכל אחד מאיתנו חלק משלו בתורה - ההבנה הייחודית שהיא רק שלו. עלינו לעמול ולהשיג את החלק שלנו, כי אף אחד אחר לא ישלים אותו במקומו. 'ותן חלקנו בתורתך'.

חלקי בארץ החיים

ברוך יערי

"כתר תורה הרי מונח ועומד ומוכן לכל ישראל שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב כל מי שירצה יבוא ויטול..."

(רמב"ם הל' ת"ת פ"ג, א)

מו"ל: חלקי בקהילתי - יזמות קהילתית תורנית.

מייסד: הרב"ג ברוך צבי גרינבוים **עורך:** אהוד בן יהודה

כותבים קבועים:

הרב אפרים קרלינסקי, הרב ברוך לב, הרב ישי גוזלן, הרב משה שמעון אופן, הרב שלמה ליפשיץ, הרב זאב קצנלבון ברוך יערי

עיצוב גרפי: ג'מיק פרסום | עיצוב גרפי: אפרת 050-6604987

חלקי בקהילתי: רחוב קהתי 14 ירושלים

מרכז מידע ארצי:

02-6260115 helkioffice@gmail.com

חלקי בקהילתי

בית תורני - חברתי לבוגרי ישיבות עובדים - לאורם של גדולי התורה

מה נשמע?

שעת לילה מאוחרת בביתו של אחד ה'בדחנים' המפורסמים. על הקו אדם מחו"ל בן למשפחה המפורסמת בייחוסה ועושרה, שואל: "יש לנו חתונה משפחתית, ושמענו שאתה ה'גראמער' הכי טוב בארץ הקודש, האם אתה פנוי בתאריך זה?"...

"האמת היא, שיש לי איזו מחויבות קודמת..." הוא מתחיל לענות, אך האיש קוטע אותו בשכנוע שאינו משתמע לשני פנים: "כמובן שנשאל את עלות כרטיס הטיסה והמלון, נכפיל את שכרך, ויש גם בונוס! אם תצליח גם להצחיק את הסבא המבוגר תקבל 'בונוס' של מאה אלף דולר!!!"

האתגר היה אטרקטיבי מידי, והבדחן 'סגר' מידי עם העשיר מחו"ל את ההזמנה. הוא החל להתכונן במטרה ללהטט באירוע במיטב הלצותיו וגם לככבש את הסבא.

בחתונה, הוא אכן הצליח למעלה מן המשוער, האורחים והמשפחה נהנו עד השמים והתענגו על כל בדל אינפורמציה ובדיחה שנשפכו מפיו באומנות וכשרון רב.

ליבו של הבדחן התרחב מכל חיוך, אך עיניו ומוחו היו נתונים כל העת לסבא הקשיש שמולו, ולעובדה המצערת כי בת צחוק לא נראית על פניו... הוא העלה את הרף עוד ועוד, מכוון לסגנונות ו'אגנרים' שונים, משלב תיאטרליות ודרמה, אך כלום! הסבא נותר רציני כאילו בלע מלפפון חמוץ שלם.

בסוף החתונה, לאחר שכבר התייאש מה'בונוס' והפנים שנכשל במלאכה, הוא ניגש לדוד שהזמין אותו: "איך יתכן שסבא שלך לא צחק בכלל? אני עד כדי כך לא

מצחיק?...?"

"אתה מאוד מצחיק!.. כולנו התפקענו מצחוק..." ענה לו בחיוך הדוד, "אבל סבא...? הוא לא שומע כלום כבר שנים רבות!..."

"וישמע יתרו"

לא רק יתרו שמע. כל העולם שמע את אותה 'שמועה חדשותית' על קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, אבל רק יתרו עשה מעשה ובא להתגייר.

במה היתה שונה שמיעתו של יתרו משאר העולם? מדוע היא גרמה לו לנקוט פעולה ולא להישאר אדיש כשאר אומות העולם? התורה מגלה לנו שהסוד מונח ב"שמיעה" של יתרו. שהשמיעה שלו היתה פנימית, שהוא שמע לעומק, שמיעה שמשמעה הבנה והפנמה, חיבור לעולם המעשה.

שמיעה נוספת נאמרה בפרשתנו:

"את הדברים האלה דבר ה'... קול גדול ולא יסף". ובמדרש: "כשנתן הקב"ה את התורה ציפור לא צייצה, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו... הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש". כל הבריאה החומרית ואף הרוחנית הושתקה כאשר הקב"ה דיבר בהר סיני. מדוע הוצרך ה' להשתק את כל העולם?

התשובה היא כי "שתיקה" היא השלב הראשון וההכרחי של ההקשבה. בני האדם אלופים בלמצוא תירוצים שיכולים לשרת את האינטרס שלהם "לא לשמוע" את מה שאינם רוצים. לו היו הציפורים מצייצות והעולם היה נוהג כרגיל, כבר היה נמצא מי שיתלה

בני האדם אלופים בלמצוא תירוצים... "לא לשמוע" את מה שאינם רוצים

את "אנוכי ה'" בתופעת טבע כלשהי. הקב"ה רצה שה"שמיעה" תהיה מושלמת, והאמונה שתגיע מאותה הקשבה תהיה ברורה וחד משמעית, לכן השתיק במעמד הר סיני את כל העולם כולו למספר רגעים.

הרב שלמה וולבה זצ"ל סיפר על בחור שעסק בסוגיית "מיהו מלווה" בא חברו ללוות ממנו דבר מה. הוא התרעם על ההפרעה, והמשיך ללמוד 'מיהו מלווה' במשנה. אחד כזה, אמר הרב וולבה, אולי למד והבין את הטקסט אבל לחלוטין לא "שמע" והפנים מה כתוב בו.

גם את ילדינו אנחנו רגילים לשאול ב'שאלות סגורות': "איך היה היום?" רק בשביל 'לצאת ידי חובה' ולקבל תשובות קצרות וענייניות: "טוב", "כיף", "פ'סדר"... שיאפשרו לנו להמשיך הלאה בנוחות לשגרת חיינו... במקום לשאול שאלה פתוחה כמו: "ספר לי ממה נהנית היום?... ולפתח אצלנו יכולת הקשבה וריכוז שתאפשר לילד לבטא את הרצון הבסיסי לשתף ולהתחבר רגשית.

במקום 'לדבר כדי שיקשיבו לנו', ננסה 'להקשיב כדי שידברו אלינו'.

יש שסיכמו זאת במשוואה פשוטה: 'הקב"ה נתן לנו פה אחד ושתי אוזניים, כדי שנדבר חצי ממה שאנו מקשיבים'...

חלקי בקהילתי

בית תורני - חברתי לבוגרי ישיבות עובדים - לאורם של גדולי התורה

מה זה 'חלקי בקהילתי'?

'חלקי בקהילתי' מספקת מסגרת קהילתית תורנית וחברתית לבוגרי ישיבות העמלים לפרנסתם, מסגרת לימוד תואמת, ובהמשך בית מדרש שיהיה מרכז תורני תוסס ויתן מענה ופעילות לכל המשפחה במשך כל השנה. באמצעות יזמים ומימון, ועל ידי מתן כלים מקצועיים.

מה אתם רוצים ממני?

כלום. אנחנו מציעים לך להיות חבר בקהילה של 'חלקי בקהילתי' בשבילך ובשביל המשפחה. להיות חלק, להיות שייך, ליהנות מאווירה תורנית-חברתית מבורכת ותורמת.

מה זה יתן לי?

שייכות לקהילה תורמת חיבור חברתי חשוב, מאפשרת לך לקבוע עיתים לתורה ומקום לתפילה, להרגיש שייכות וחיבור, ולא פחות חשוב, תחושת השתייכות והשתתפות בפעילות לאישה ולילדים

אין אני מצטרף? 02-6260115 helkioffice@gmail.com chelki.co.il

054-8444-957

DL8444957@GMAIL.COM

שיווק ומכירת דיו וטונרים מתחייבים למחיר ולשירות הטוב ביותר

בחסות: